1851. Opregte HAARLEMSCHE COURANT van Dingsdagsche 25 November. N°. 279.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 21 November.

[*Uit bijzondere berigten.*] Het is nog twijfelachtig, of de Regering al dadelijk de beraamde ontwerpen voor de inrigting der provinciale en districts vertegenwoordiging, zoo naauw verwant met het herstel van het privilegie der standen, 't welk gewisselijk heftige tegenspraak zal vinden, aan de Wetgeving zal voordragen. Velen gelooven, dat zij zal beginnen met de beraamde wijziging der verordening op de gemeente-besturen. Alsdan blijven de eerstgenoemde Vergaderingen in den staat, waarin zij thans zijn, en kunnen zij over de bijzondere belangen der provincien of districten geraadpleegd worden. Er wordt niet aan gedacht, om deze aangelegenheid aan het oordeel der Wetgeving te onttrekken; maar men zal welligt met de voordragt wachten, totdat de Tweede-Kamer, nadat de kieswet de wijziging zal hebben ondergaan, die men zich bij de Constitutie heeft voorbehouden, op nieuw zal zijn geconstitueerd.

Men verwacht nu eene betere wending van de onderhandelingen over de holstein-sleeswijksche aangelegenheden. De britsche Regering heeft zich thans ook aan de zijde geschaard van Oostenrijk, Pruissen en Rusland, en heeft de deensche Regering ernstig aangeraden, om een einde aan den strijd te maken. Men verwacht nu, dat aan de vorderingen van Duitschland zal worden voldaan; dat Sleeswijk en Holstein hunne afzonderlijke vertegenwoordiging zullen erlangen, en dat het staatkundig verbond tusschen die gewesten zal worden behouden; — alles echter met eene regeling der erfopvolging van de Kroon voor *geheel* den deenschen Staat, en derhalve met inbegrip van het hertogdom Holstein.

De onderhandelingen met Belgie over het vernieuwen van het handels-verdrag zijn, zoo men verzekert, afgebroken. Pruissen wil, alvorens te sluiten, onderrigt zijn van de overeenkomst van Belgie met Engeland, die nog geheim wordt gehouden, en welker mededeeling door Belgie wordt geweigerd. Pruissen wil zich verzekeren, dat het ditmaal niet door deze overeenkomst in zijne belangen zal worden benadeeld, even als in der tijd door het verdrag, onder gelijke omstandigheden, tusschen Belgie en Frankrijk gesloten. Ten aanzien van het handels-verdrag met Nederland schijnt men eerlang eene betere uitkomst te mogen verwachten

Tot herstel van het evenwigt in de geldmiddelen zullen, bij de begrooting voor 1852, onder anderen, worden voorgedragen het weder invoeren van de belasting van het zegel op de dagbladen en het verhoogen van het postgeld van derzelver vervoer.

PARIJS, 22 November.

Gisteren en heden hebben de Afgevaardigden de beraadslaging over het ontwerp der gemeente-wet voortgezet. Gisteren is eene levendige woordenwisseling gevoerd over de wijze, waarop het bewijs der inwoning zou worden geleverd. De meeste Afgevaardigden hebben begrepen, dat in dezen de voorschriften van het algemeene burgerlijke regt moesten worden gevolgd, zoo als zulks tot dus ver heeft plaats gehad. Eenige Democraten zijn echter hiertegen opgekomen, en onder anderen heeft de heer *Arnaud* uit het dep. v. d. Ariegè voorgesteld, om de inschrijving op de lijst der bedeelden mede te doen gelden als een wettig blijk van inwoning in eenige gemeente. De genoemde Democraat heeft bij die gelegenheid aangevoerd, dat de behoeftige ook zijne staatkundige regten heeft, en dat hij de Kamer de *beleediging* niet zou aandoen, om deswegens in eene nadere ontwikkeling te treden. De meerderheid heeft het amendement van den heer *Arnaud* verworpen.

Gisteren heeft de beruchte *Pierre Leroux*, na gedurende een geruimen tijd niets van zich te hebben doen hooren, weder het woord gevoerd, en de noodzakelijkheid betoogd, om aan de fransche vrouwen staatkundige regten te verzekeren en haar onder anderen de bevoegdheid te verleenen, om deeltenemen aan de verkiezingen. De redevoering van dien Democraat en de zonderlinge door hem te berde gebragte redeneringen hebben aan de overige Afgevaardigden eene niet geringe afleiding verschaft. *Pierre Leroux* heeft verkondigd, dat het republikeinsche staatsverdrag de vrouwen niet uitsluit, en er mitsdien geen *constitutioneel onderscheid* aanwezig is tusschen de mannen en de vrouwen: — dat de vrouwen het regt hebben, om het schavot te betreden, en mitsdien ook tot de stembus behooren te worden toegelaten: — dat door de kieswet van 31 Mei drie millioenen mannelijke kiezers zijn uitgesloten, maar dat de uitsluiting van negen millioenen vrouwelijke kiesbevoegden vrij wat nadeeliger en onregtvaardiger is. De Afgevaardigden hebben zich met deze en dergelijke beginselen niet vereenigd.

In de zitting van heden is beraadslaagd over een door den heer *de Grammont* voorgedragen amendement, waarbij eene boete werd voorgesteld ten laste der kiezers, die, zonder wettige verhindering, aan de verkiezing geen deel nemen. Dit voorstel is met *algemeene* stemmen *verworpen.* Ten slotte is heden het geheele ontwerp, met 441 tegen 229 stemmen, aangenomen, en is besloten, om tot de derde beraadslaging van hetzelve overtegaan. De Bergpartij is zich zelve niet gelijk gebleven, nademaal zij aan de stemming heeft deelgenomen. Al hare aanhangers hebben echter tegen de voordragt gestemd.

De aanneming van het genoemde ontwerp kan, in de gegevene omstandigheden, als van veel gewigt worden aangemerkt. De belangrijkste gebeurtenis van den dag heeft echter niet plaats gehad in de openbare zitting, maar in de bureaux, waarin een begin is gemaakt met de voorloopige beraadslaging over een door den Staatsraad ingeleverd ontwerp van wet, strekkende tot regeling der verantwoordelijkheid van den Voorzitter der Republiek en van de overige bewindslieden.

Reeds sedert een geruimen tijd is dat ontwerp in de hier uitkomende dagbladen besproken geworden, en het heeft vooral aan de partij van het Elyseé-National zeer mishaagd, omdat het in eenen zeer anti-bonapartischen zin is gesteld en kan worden aangemerkt als een regtstreeksche maatregel tegen de wederverkiezing van den heer *Lodewijk Napoleon.* Het houdt namelijk, onder andere bepalingen, ook in, dat elke aansporing tot schending van art. 41 der Constitutie ('t welk de wederverkiezing van den aftredenden Voorzitter verbiedt) zal worden aangemerkt als een misdadige aanslag. — De belangstelling in dat ontwerp is verder niet weinig toegenomen, nadat men had vernomen, dat de democraat *Pradié* een voorstel had ingediend, om in hetzelve ook de bepaling te maken, dat de voorzitter der Wetg. Verg. den minister van Oorlog en al de bevelvoerende officieren *zal kunnen gelasten*, om het geheele ontwerp, betreffende de verantwoordelijkheid van de bewindslieden, of een deel van hetzelve, in de kazernen te doen aanplakken en op de leger-orde te doen plaatsen. Het behoeft wel geene vermelding, dat deze laatste bijvoeging, vooral na de onlangs plaats gehad hebbende verwerping van het voorstel der drie questoren, van eene zeer in het oog loopende staatkundige beteekenis moet worden geacht en het verdient opmerking, dat thans door een ultra-Republikein een zoodanig voorstel tegen het Elyseé-National wordt ingediend, nadat het ontwerp der questoren, voornamelijk ook met behulp der ultra-republikeinsche partij, is verworpen geworden.

De heer *Dupin* heeft, klaarblijkelijk ten einde de meerder heid in de gelegenheid te stellen om den noodlottigen indruk uittewisschen, welken de verwerping van het voorstel der questoren heeft te weeg gebragt, zich gehaast om de voorloopige behandeling van het ontwerp op de verantwoordelijkheid der bewindslieden, met de bijvoeging van het voorstel van *Pradié*, ten spoedigste in de bureaux aan de orde van den dag te stellen. Heden zijn, na zeer hartstogtelijke woordenwisselingen, de leden der commissie benoemd, en is het gebleken, dat die zal bestaan uit de heeren *Michel* (van Bourges), *Pascal Duprat*, *E. Arago*, *Cremieux*, *Marc Dufraisse*, *Pradié*, *Creton*, *Béchard*, *Berryer*, *Janvier*, *Monet*, *Dufaure*, *Combarel de Leyval*, *Jules de Lasteyrie* en *Laboulie.*

De zes eerstgenoemde commissarissen zijn allen warme Democraten. Verder behooren 3 leden der commissie tot de orleanistische, en 3 tot de legitimistische partij. Slechts 3 commissarissen hebben geene dadelijke staatkundige rigting en zullen welligt de belangen van het Elysée-National voorstaan. Dit laatste is echter nog geenszins zeker. — Dat de zamenstelling der commissie als eene zeer zware nederlaag voor de partij der Bonapartisten moet worden aangemerkt, behoeft geen betoog. De nederlaag is een gevolg van de aansluiting der ultra-Republikeinen aan de Orleanisten en Legitimisten. De Bergpartij is mitsdien, ten gevolge der scheuring onder de gematigde partij, indedaad meester. — Op het Elysée-National is men heden zeer ternedergeslagen.

LONDEN, 22 November ('s avonds).

H. M. en het Hof zijn heden van Windsor naar Osborne-house, op het eiland Wight, vertrokken, en worden den 24sten December in deze hoofdstad terug verwacht.

— De gewezen dictator van Hongarije, de heer *Kossuth*, is eergisteren avond te Cowes aan boord gegaan van de *Humboldt*, en heeft daarmede de reis naar Nieuw-York voortgezet. — Bij zijn vertrek van Southampton naar Cowes, zijn door eene der batterijen 21 saluutschoten te zijner eere gelost, en een talrijk gezelschap van de aanzienlijkste inwoners van Southampton, waaronder ook de lord-mayor, heeft hem naar Cowes uitgeleide gedaan. Op het stoomschip, hetwelk hem naar de *Humboldt* overbragt, is een prachtig dejeuner gegeven, en daarbij heeft *Kossuth* nogmaals in 't breede het woord gevoerd, hoofdzakelijk ten einde de britsche bevolking aantesporen om zich de zaak van Hongarije aantetrekken, en te verhinderen dat Rusland voortaan tusschenbeiden kome in den strijd van eenig volk voor zijne vrijheid.

— Gisteren avond is hier eene talrijke openbare vergadering gehouden van het genootschap, hetwelk zich gevormd heeft om de inboorlingen in Zuid-Africa te beschermen. De voorzitter, de heer *Ch. Lushington*, lid van het Huis der gemeenten, heeft de bijeenkomst geopend met eene toespraak, waarin hij handelde over de verpligting, om den oorlog tegen de Kaffers te doen ophouden. Hij beweerde, dat Engeland dit volk niet naar behooren en zoo als het eene beschaafde natie betaamt, behandelde; dat het scheen, dat nu toebereidselen gemaakt werden, om de Kaffers uitteroeijen: dat de britsche bevolking daartegen hare stem behoorde te verheffen, uit naam van de Christenheid en de menschelijkheid. In dien geest is een besluit genomen, en tevens is bepaald, dat het genootschap zich zal beijveren, om zoo veel mogelijk eene juiste kennis van den staat van zaken in Zuid-Africa hier te lande te verspreiden.

— Het ministeriële blad, 't welk dezer dagen betoogde, dat Oostenrijk niet meer kon, noch behoorde gerekend te worden onder de mogendheden van den eersten rang, en dat, tot handhaving van het evenwigt in Europa, een ander dan het in 1815 aangenomen Staten-stelsel diende gevestigd te worden, behelst thans eene redenering, waarin eene veel zachtere taal jegens Oostenrijk gevoerd, en met zekeren nadruk verklaard wordt, dat het britsche gouvernement nog altijd zeer welwillend en vriendschappelijk jegens dien Staat gezind is.

— De commissie der admiraliteit, welke de rapporten omtrent de laatste expeditien naar de Noordpool-zee onderzocht en de deelnemers aan die togten zoo veel noodig persoonlijk ondervraagd heeft, heeft hare zittingen gesloten. Eerlang verwacht men een verslag van hare werkzaamheden. — Intusschen wordt verzekerd, dat in 't begin van het volgende jaar op nieuw schepen uitgezonden zullen worden, om sir *J. Franklin* optesporen, en dat men dan in 't bijzonder Wellington-kanaal en (westwaarts van daar) Victoria-kanaal zal onderzoeken.

— De russische gezant, baron *v. Brunnow*, is uit Petersburg hier teruggekomen.

— De beurs was heden iets flaauwer.

BRUSSEL, 23 November.

De strijd tusschen den Senaat en het bestaande ministerie, gerugsteund door de Afgevaardigden, is geëindigd. Het beginsel van belasting bij erfopvolging in de regte lijn is behouden gebleven: maar de heer *Spitaels*, behoorende tot de vrijzinnige partij, heeft, denkelijk op aanzoek, althans met goedvinden der bewindslieden, eene andere wending aan de zaak gegeven, en, bij wijze van amendement, voorgesteld, dat de bedoelde belasting een ten honderd zal bedragen, doch alleen van onroerend goed en van de daarop gevestigde kapitalen, en van een half ten honderd van hetgeen alleen in vruchtgebruik overgaat.

De voorsteller heeft begrepen, dat de staat van zaken, niet in Belgie, maar in Frankrijk, zoo veel bedenkelijks oplevert, dat er noodwendig een einde moet komen aan alle tweespalt tusschen de gevestigde staats-magten, en dat staatsbelang in dit opzigt de bovenhand behoort te behouden op bedenkingen van huishoudelijken aard.

Gisteren is dit amendement in stemming gebragt. Van de 53 tegenwoordige Senateurs is het door 46 goedgekeurd. De wet zal nu op nieuw bij de Kamer der Afgevaardigden dienen te worden overwogen: maar men twijfelt niet, of zij zal door dezelve andermaal worden goedgekeurd.

Men meent, dat thans de voornaamste bezwaren tegen de wet uit den weg zijn geruimd, door het doen vervallen van de noodzakelijkheid van den eed, ter zake van den vrijdom van het roerend goed, en door het wegnemen van elke aanleiding tot het bekend worden van het juiste bedrag der nalatenschappen.

De tegenstanders van het beginsel in den Senaat hebben meerendeels gemeend, zonder hunne waardigheid te krenken, tot dit vergelijk, zoo zij het noemen, te kunnen overgaan. De voorstanders der clericale partij onder dezelve hebben geoordeeld, dat het ongeraden zoude zijn, de bewindslieden verder op dezen grond te bestrijden.

'SGRAVENHAGE, 24 November.

Z. M. heeft den heer *D. Bles*, kunstschilder alhier, benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon.

— Bij een dezer dagen genomen koninklijk besluit, is vastgesteld de vrijstelling van zegel- en registratie-regten der stukken, over te leggen door de gekozen gemeenteraden, tot staving hunner geloofsbrieven.

— Bij de beraadslaging van de Tweede Kamer van eergisteren over het hoofdstuk der begrooting voor de Buitenlandsche Zaken, heeft de heer *v. Hoëvell*, tot behoud der consulaten op de Barbarijsche-kust, doen gelden, dat de Consul te Tripoli 'er zich steeds op toelegt, om den handel tot ondernemingen derwaarts optewekken, en dat dien ten gevolge een Rotterdamsch handelshuis aldaar een agentschap heeft gevestigd. — Deze spreker is verder, bij die gelegenheid, teruggekomen op het reeds te voren door hem beweerde, nopens het wenschelijke van het sluiten eener handels-overeenkomst met China. Hij heeft doen opmerken, dat het eenige, 't welk is verrigt, om het sluiten van een dergelijk tractaat voor te bereiden, is geweest de vestiging van twee agenten onzer Regering daar te lande: — dat echter deze agenten zijn engelsche kooplieden, en dat men moeijelijk kan aannemen, dat het doel langs dien weg zal worden bereikt.

De heer *Hugenholtz* heeft begrepen, dat het uit officiële bescheiden blijkt, dat de handels-betrekkingen op de Barbarijsche-kust, in plaats van te verbeteren, steeds afnemen, en dat men, om den zeeroof, waarop almede is gedoeld, tegen te gaan, beter zoude doen, indien men een behoorlijk eskader oorlogschepen naar de Middellandsche-zee zond.

De minister van Buitenlandsche Zaken heeft het afschaffen van de consulaten, in het belang van den handel, ongeraden geoordeeld, en tegelijk doen opmerken, dat, daar men de consulaire agenten toch niet zonder wachtgeld kon laten, de bezuiniging slechts *f* 5000 zoude beloopen. Ten aanzien van een verdrag met China, heeft de minister beweerd, dat deze aangelegenheid meer tot het departement van Kolonien behoort; — dat de benoeming der agenten heeft plaats gehad in overeenstemming met de factorij van de Handelmaatschappij te Batavia, en dat de tegenwoordige tijd, ter zake van den in China gevoerd wordenden burgeroorlog, niet zeer geschikt schijnt te zijn om een handelsverdrag met dien Staat te sluiten.

De heer *Dirks* (lid der commissie) vindt in het afnemen van den handel op de Barbarijsche-kust genoegzame aanleiding voor de afschaffing. De heeren *v. Dam*, *Baud* en *Hoffman* hebben voor het behoud gesproken, en het voorstel tot afschaffing is daarop, met 51 tegen 13 stemmen, verworpen. *Voor* hebben gestemd de heeren *Storm*, *Dirks*, *Zijlker*, *Hengst*, *Limpens*, *Dullert*, *Reinders*, *v. d. Veen*, *v. Goltstein*, *v. Eck*, *Metman* en *Hugenholtz*.

De heer *v. Goltstein* heeft zich zeer beklaagd over den geringen lust, welke onder de jongelingschap wordt waargenomen om zich op de vereischten tot het erlangen van diplomatieke betrekkingen toeteleggen. Hem is voorgekomen dat bij de openbare examina al te veel wordt gevergd.

Op de aanmerking, dat het wenschelijk was, geene nederlandsche diplomatieke betrekkingen aan personen optedragen die geene geboren Nederlanders zijn, heeft de minister den gezant te Rome en te Turin, den heer *de Liedekerke de Beau-*

fort. dien men op het oog scheen te hebben, verdedigd, en verklaard, dat deze gezant zijne betrekking op eene zeer waardige wijze vervult.

Het hoofdstuk is (gelijk gemeld is) aangenomen, en wel, ten gevolge van het niet verleenen van *f* 6000 tafelgeld, tot een bedrag van *f* 479,075.

— Aan de Tweede Kamer is van regeringswege voorgedragen een ontwerp van wet, houdende goedkeuring van drie artikelen van eene overeenkomst, welke in de maand Julij van dit jaar door Nederland met Pruissen is gesloten, ter wering van den sluikhandel.

Uit de memorie van toelichting van den minister van Buitenlandsche Zaken, bij dit ontwerp gevoegd, blijkt, dat de goede gevolgen van eene dergelijke overeenkomst van Belgie met de Staten van het Tolverbond, het pruissische Bewind hebben bewogen, om, bij gelegenheid van de onderhandeling over de aansluiting der ijzerbanen, aan de Nederlandsche Regering het sluiten van eene zoodanige overeenkomst voortestellen, en heeft deze laatste gemeend, dit voorstel niet te mogen afwijzen, op grond, dat, zooal het meer vrijgevig tarief van regten in Nederland minder aanleiding oplevert voor den sluikhandel, dan dat van het Tolverbond, des te meer voedsel daarvoor wordt gevonden in het hier te lande bestaande stelsel van accijnsen, derwijze, dat de schatkist dagelijks wordt benadeeld door den heimelijken invoer van gedistilleerd, brood, vleesch, zout en zeep. Bovendien meent de Regering in de haar aangebodene medewerking van Pruissen een krachtig middel te vinden, om de inlandsche nijverheid, den handel en de neringen tegen oneerlijke mededinging te beschermen, en een bedrijf te beteugelen, 't welk een hoogst nadeeligen invloed uitoefent op de zedelijkheid der grensbewoners, die zich daarmede bezighouden.

Bij de wederzijds bestaande wetten kan Nederland minder waarborgen aanbieden tot verhindering van heimelijken invoer in den anderen Staat, dan Pruissen, en vermits dit bepaaldelijk geldt ten aanzien van de koffij, welke het voornaamste artikel van sluikhandel naar Pruissen oplevert, heeft men van de zijde van Nederland dit verschil willen vergoeden, door te bewilligen, dat de koffij, zoo bij uitvoer, als bij vervoer, zal moeten zijn gedekt door gelei-biljetten, wanneer het vervoer geschiedt binnen den afstand van 5500 ellen van de pruissische grenzen, in eene grootere hoeveelheid dan van vier ponden. Daardoor kan, naar het oordeel der Regering, geen belangrijk ongerijf voor de dagelijksche behoeften ontstaan, en op deze bepaling, alsmede op die, waarbij het aan de andere Staten van het Tolverbond wordt vrijgelaten, om tot deze overeenkomst toetetreden, wordt de goedkeuring der Staten-generaal verlangd.

— In de zitting van de Tweede-Kamer van den 22sten is verslag uitgebragt, betreffende verschillende verzoekschriften, en is dat van *Hamaker*, omtrent de wet op de belasting van de gouden en zilveren werken, ter zijde gelegd. Op de voordragt der commissie is besloten, om ter griffie neder te leggen en aan de daartoe bestemde commissien van rapporteurs te verzenden adressen van: *Kuipers* c. s., betreffende genoemd ontwerp; *L. A. H. Crommelin*, nopens de comptabiliteit; *ten Boer* c. s. betreffende de accijnsen op de levensbehoeften; *Mouton & Zoon*, wegens de wijziging van den vrijdom van gedistelleerd; *Adriaan*, betreffende de uitgifte van 100 mill. muntbiljetten; de Geldersche Maatschappij van Landbouw, nopens de wet op de jagt en visscherij; de kerkeraad van de Waalsche gemeente te 's Gravenhage, betreffende de wet op het armbestuur, en van *Kuijpers* c. s. te Ittervoort (Limburg), verlangende afschaffing van accijns op de levensbehoeften en invoering van eene wet op de inkomsten.

— De commissie van rapporteurs der Tweede-Kamer voor het elfde hoofdstuk der staats-begrooting (*Kolonien*) — welke commissie bestaat uit de heeren *v. Hoëvell*, *S. v. 's Gravesande*, *v. d. Linden*, *Hugenholtz* en *Stolte*, — heeft de goedkeuring van dit hoofdstuk aangeraden, behoudens de invoeging van nog drie posten van uitgave, doch alleen *voor memorie* uitgetrokken, betreffende subsidien voor het jaar 1852, 1° aan de kolonie Suriname, 2° aan Curaçao en onderhoorigheden en 3° aan de bezittingen op de kust van Guinea; — en de invoeging der bepaling, dat, indien de sommen, voor deze en de voorgaande vier artikelen uitgetrokken, onvoldoende mogten worden bevonden, het ontbrekende bedrag bij overschrijving uit den post voor onvoorziene uitgaven zoude kunnen gevonden worden.

Op de, onder meer andere, door de commissie aan den minister van Kolonien medegedeelde bedenkingen, heeft Z. E. verklaard, dat de gevorderde examina van indische ambtenaren van de tweede klasse, volgens koninklijk besluit van December 1842, te Delft moeten worden afgelegd; dat zulks niet zoo goed en volledig in Indie kan plaats hebben, en dat aan de ambtenaren der 3de klasse in Indie, die zich de vereischte kundigheden hebben eigen gemaakt, tegemoetkoming is toegezegd, om zich voor het vereischte examen herwaarts te begeven. — Van de zijde der Regering is verder te dien aanzien opgemerkt, dat met hetzelfde regt, waarmede de examina aan de Academie te Delft worden afgekeurd, men zoude kunnen vorderen, dat ook op Java academische graden voor de regtsgeleerdheid en de geneeskunde zouden worden verleend, of eene militaire opleiding, als die welke te Bredra wordt erlangd; — en dat het zeer te betwijfelen zou de zijn, of dit met het welbegrepen belang van den Staat zoude zijn overeentebrengen.

Omtrent het vervreemden van het regt der tindelving op Banka heeft de minister verklaard, dat de overwegingen dienaangaande nog niet tot een bepaald besluit hebben geleid. — Ten aanzien van het al of niet aanwezig zijn van tin op Billiton, zijn de meeningen verschillend. Dr. *Croockewit* ontkent het; de ingenieur *de Groot* is van een tegenovergesteld gevoelen. Verlof tot ontginning is nog niet verleend, maar wel toestemming aan Z. K. H. Prins *Hendrik* en den heer *v. Tuijll* tot het aanleggen van eene proefmijn. Voor het overige heeft de minister verklaard, dat de Regering nog niet van gevoelen is veranderd, omtrent het afstaan der termijnen op Banka, maar, wegens de menigvuldige bedenkingen daartegen, heeft gemeend, deze aangelegenheid aan het oordeel van het Bestuur in Indie te moeten onderwerpen.

Ten aanzien van de verlangde mededeeling nopens den slavenstand in O.-Indie, heeft de minister gewezen op hetgeen deswegens reeds is voorgedragen, met de aanmerking, dat het bezwaar van de onmiddelijke vrijstelling van de geregistreerde slaven gelegen is in de daarvoor te verleenen schadeloosstelling. — Wat betreft den slavenstand in de West-Indien, verklaart de Regering, dat, indien met de vraag naar de voorbereidende maatregelen ter vrijmaking bedoeld worden de verordeningen, ten einde de slaven niet meer zullen worden behandeld met de willekeur van vroegere tijden, die vraag kan worden beantwoord met de verwijzing op de jongste bepalingen omtrent het onderhoud, den arbeid en de tucht der slaven, aangaande welker werking gunstige berigten zijn ingekomen.

Van de zich met verlof in 't vaderland bevindende O. I. en W. I. ambtenaren is eene opgave medegedeeld, met vermelding van het door hen genoten wordende wachtgeld.

Omtrent het door de Regering als gewigtig erkend punt der verantwoording van de koloniale geldmiddelen, heeft de minister te kennen gegeven, dat de bij art. 60 der Gwt. vereischte verordening nog niet in behandeling is genomen, als afhankelijk van het reglement van bestuur.

Op de vraag, op welke wettelijke verordeningen het steunt, dat de uitgaven voor de kolonien hier te lande niet op de begrooting voorkomen, en dat daardoor een bedrag van 50 millioenen aan dezelve wordt onttrokken, heeft de minister geantwoord, dat dit niet op eene speciale wetsbepaling berust, maar dat deze posten van ontvang en uitgaaf, om daarbij aangevoerde redenen, niet als gewone staats-uitgaven kunnen worden beschouwd. Niet geheel daardoor bevredigd, heeft de commissie begrepen, dat de subsidien aan W. I. kolonien op de begrooting behoorden voor te komen. De minister heeft zich daartegen verklaard, en van de commissie verlangd, de wet op het beheer der kolonien niet vooruit te loopen, evenmin als de nog niet tot rijpheid gekomen verordening op de verantwoording der koloniale geldmiddelen, terwijl hij de verzekering kon geven, dat de wet op dit laatste onderwerp, wat hem betrof, nog voor het einde van dit jaar gereed zoude zijn, en het zijne bedoeling was, geene koloniale uitgaven aan de goedkeuring der Wetgeving te onttrekken. In weerwil van het dringend verlangen des ministers om de zaak ditmaal in haar geheel te laten, heeft de meerderheid der commissie geoordeeld, het vermelden der subsidien aan de W. I. kolonien op de staatsbegrooting te moeten voorstellen, zonder, bij gebrek aan de noodige kennis, het cijfer daarvan in te vullen.

— De afdeelingen der Tweede Kamer zullen nog heden ochtend, voor het begin der openbare zitting, het ontwerp, ter goedkeuring van de overeenkomst met Pruissen, ter wering van de sluikerij, onderzoeken.

— In de bijeenkomst der Tweede-Kamer van hedeu is de algemeene beraadslaging gehouden over het vierde hoofdstuk der staats-begrooting (*Justitie*). Verscheidene sprekers hebben bedenkingen ontwikkeld tegen den gang van zaken bij dit departement, en zich beklaagd over het uitblijven van vele voordragten van wet, waaraan sedert lang behoefte is; vooral over het stelsellooze der voordragt omtrent de regterlijke organisatie. De minister heeft herhaaldelijk het woord gevoerd om de gemaakte bedenkingen te bestrijden, en hare onbillijkheid te betoogen. Eenige leden hebben, naar aanleiding daarvan, nader hun gevoelen ontwikkeld. — De algemeene beraadslaging is gesloten, en morgen ochtend zullen de artikelen behandeld worden.

[In eenige afdrukken van ons vorig nummer staat in het berigt van de zitting der Tweede-Kamer van 22 November: „De minister van *Binnenl. Zaken* heeft verklaard"; dit moest zijn: „de minister van *Buitenlandsche Zaken*".]

— De leden der eerste Kamer zijn tegen den 3den December bijeengeroepen, om hunne werkzaamheden te hervatten.

Heden ochtend (24 November) is de eerste stoomtrein van Amsterdam naar Rotterdam, zoo men verneemt, te Halfweg buiten het spoor geraakt en daardoor achtergebleven.

— Dezer dagen is te Ramsgate eene proef genomen met de reddingsboot, aan welke, onder 280 mededingers, de door den hertog *van Northumberland* uitgeloofde prijs van 100 p. st. is toegewezen. Bij die proef heeft het vaartuig, na in zee omvergeworpen te zijn, in 14 seconden zijnen stand op het water van zelf weder aangenomen. Behalve deze eigenschap van zich zelf opterigten, biedt de boot het voordeel aan, dat zij gemakkelijk te besturen is, ongemeen snel kan zeilen en, buiten de roeibanken, eene ruimte voor 50 menschen heeft. — De maker van deze reddings-boot is de heer *J. Beeching*, te Yarmouth.

— In de laatste week zijn in Vriesland 17 runderen afgemaakt, ter zake van de longziekte. Totaal 2922.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM 23 November. Den 22sten dezer in Texel niets binnengekomen, doch uitgezeild: Ned. oorl. stoomschip CYCLOOP, kapt. luit. Wipff, Vlissingen; *drie Vrienden*, Noordhoek Hecht qq., Batavia; de stoombooten *Lion* en *Green Isle*, beiden naar Londen. Wind n. n. w.

AMSTERDAM, 24 November. Den 23sten dezer in Texel binnengekomen: *Constantia*, Zeeman, *Old Ambt*, Camminga, beiden van Riga; *vier Gebr. Veenhoven*, Sietzema, Seaham; en uitgezeild: *Argo*, Lydersen, Arendahl. Wind z. - z. z. w.

Den 23sten dezer in Brielle niets binnengekomen, en uitgezeild: de stoomb. *Feijenoord*, Londen, is teruggekomen en naar Helvoet gestoomd. Wind z. - o.

Den 10den dezer te Malaga binnengekomen: *Juffer Ellegonda*, Brons, Newcastle.]

Den 14den dezer van Triest uitgezeild: *Eefka Maria*, Bieze, Rotterdam.

Den 4den te Messina binnengekomen: *Plazo di Villago*, Pellegrino, Rotterdam.

Gepraaid: 19 Sept. *Hester*, Viëtor, Swansea naar de Kaap de Goede Hoop; den .. op 46° n. b. en 11° w. l. *Zeester*, Nenneboog, Amsterdam naar Curaçao.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

24 *November* 1851. — 4½ *ure.*

		van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½ pct.	57⅞	58⅛	58 1/16
" "	3 "	67⅝	¾	67⅝
" "	4 "	88⅞	89	88⅞
Amortisatie-Syndicaat . .	3½ "	88	—	—
Handelmaatschappij . .	4½ "	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4 "	88⅛	⅛	88⅛
Aand. Holl. Spoorweg.		—	—	—
Leen. " " .	4½ pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3 "	51⅝	¾	—
" . . .	5 "	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5 "	105⅛	—	—
" " 1828/1829.	5 "	104	⅛	—
Certificat. " 1831/1833.	5 "	94½	⅝	—
" " 1840	4 "	87⅝	¾	—
" bij Stieglitz. . .	4 "	87⅝	—	—
" " " N. .	4 "	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6 "	—	—	—
Certific. van " . .	6 "	66¼	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .	*f*	—	—	—
Obligatiën	4 pct.	—	—	—
SPANJE, Ardoin van £ . . 85,	. "	15⅞	15/16	15⅞
" " £ 510,	5 "	15 15/16	16	15 15/16
" Onb. Stukk.	5 "	15 15/16	—	—
Obligatiën.	3 "	39¼	⅜	—
" Binnenl.	3 "	35 5/16	—	—
Passive		5¼	—	—
Ardoin Coupon		8 1/16	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5 pct.	75⅜	—	—
" " " . .	4 "	59	—	—
" Metalliek . .	5 "	69¾	—	—
" " N. . .	5 "	76 13/16	⅞	—
" " . .	2½ "	35¾	36 5/16	—
BELGIE, ...	"	—	—	—
Banc. Belgie	4¼ "	—	—	—
Rothschild, ...	2½ "	47⅛	—	—
"	4½ "	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5 "	92¼	¾	—
" " £ 200	5 "	91½	92	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4 "	34 1/16	⅛	—
"	4 "	33⅝	⅜	—
Binnenlandsche à 1 conto	5 "	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4 "	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼ "	34¾	⅞	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	1¼ "	—	—	—
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	3 "	22⅞	23	22 15/16
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.		3	5/16	3¼

Rusland certific. adm. te Londen 4½ pc. 100⅜. Weener-Aandeelen fl. 250, *f* 287. Brazilie geld. 1839 van £ 100 5 pc. 89½; dito 1843 5 pc. 90. Venezuela obl. uitgest. 12¼ à 5… La. B. 76 3/16. Spanje 1 pc. 16¼. — Beleening 2½. Pro…

Aldus opgemaakt door het Bestuur der …
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

De binnenl. fondsen waren heden williger. De oost… flaauwer. De overige genoegzaam zonder verandering.

BERLIJN, 22 November. De 4½ pc. leening 102½, …

FRANKFORT, 22 November. De 5 pc. Metall. 72¾ … 2½ pc. 57⅝. Spanje 3 pc. 35½.

LONDEN, 22 November. De 3 pc. gecons. resc. 98¾ à … 24. Spanje 5 pc. 20⅞ à 21; 3 pc. 40¼. Venezuela 36 à … 87 à 89. Nederl. 59¼ à ¾.

PARIJS, 22 November. De 3 pc. renten 56 fr. 30; 5 pc. … Spanje 3 pc. binnenl. 36½.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 24 November. Roode *Tarwe* tot hooge… Pools. iets hooger gehouden, vorige coursen te bedingen … 128 ℔ Rijn *f* 246; 126, 127 ℔ Norder *f* 235, *f* 238; in c… ℔ n. Gron. *f* 233; 122 ℔ Vries. *f* 198. — *Rogge f* 2 à *f*… met veel handel; in entr.: 122 ℔ Pruis. *f* 198, *f* 19… 121 ℔ dito *f* 197; 120 ℔ Rijn *f* 193; 118 ℔ Arch. *f* 19… gedr. *f* 180; 119 ℔ Odessa *f* 192; 122 ℔ Ancl. *f* 20… 122, 123 ℔ Pruis. *f* 206, *f* 209; 121 ℔ Odessa *f* 196. … ruim prijsh.; 112 ℔ n. Deens. *f* 166 in entr.; 115 ℔ j. … in cons. — *Boekweit f* 5 hooger verkocht; 122, 123 ℔ … en Nijk. *f* 173, *f* 175; 123 ℔ Vries. *f* 175. — *Koolzaa…* *f* 312; op 9 vat, Nov. en Dec. *f* 330; April *f* 345. — … 108 à 109, 109 à 110, 111 à 112 ℔ Petersb. *f* 285, *f* 290, … 108, 109 ℔ Riga *f* 240.

AMSTERDAM, 24 November. *Raapolie* williger; ord. co… vliegend *f* 32; p° Dec. *f* 31½; p° Mei 1852 *f* 33¾; *f* 34¾ à *f* 35; p° Oct. *f* 35. *Lijnolie* ord. cond. *f* 35; *f* 34. *Hennepolie* ord. cond. *f* 37¾.

GRONINGEN, 21 November. *Tarwe* over 't algemeen … ger; 123 à 127 p. n. r. *f* 6,75 à *f* 7,50; 123 à 127 p. j. … à *f* 7,15; 123 à 127 p. n. r. *f* 6,25 à *f* 7; 120 à 123 … *f* 5,85 à *f* 6,50. *Rogge* iets hooger; 120 à 123 p. jar. … *f* 6,70; 120 à 123 p. n. *f* 6,40 à *f* 6,80. *Boekweit* hoog… 116 p. gr. zand *f* 4,65 à *f* 4,95; 113 à 116 p. zw. zand … *f* 4,85; 113 à 116 p. veen *f* 4,40 à *f* 4,70. *Garst* ruim… 103 à 107 p. winter *f* 4,40 à *f* 4,70; 107 à 110 p. knobb… à *f* 4,55. *Haver* prijsh.; 75 à 85 p. dikke br. *f* 2,75 à … 62 à 68 p. w. voer *f* 2,20 à *f* 2,50. *Paardenb.* puike *f* 5… mindere *f* 4,50 à *f* 4,75. *Gort* grove *f* 7,40; parel *f* 1… *Koolzaad* weinig meer ter markt, oost-vries. *f* 9,80; inl. … *f* 9,80. *Mosterdzaad* geel *f* 8,50 à *f* 10,25. — *Boter f* …

LEEUWARDEN, 21 November. *Tarwe* witte *f* 6,20. *Rog…* *Gerst* vroege *f* 4,30. *Boekweit f* 5,10. *Haver f* 2,70. *Bo…* *f* 9,50. *Erwten* groene *f* 7; graauwe *f* 9. *Koolzaad* … *Lijnzaad f* 9. — *Boter f* 36. *Kaas f* 14,50 à *f* 16,50.

UTRECHT, 22 November. Oude *tarwe f* 8 à *f* 8,25; … dito *f* 8 à *f* 8,25. *Rogge f* 6,60 à *f* 6,75. *Garst f* 4,50 … *Boekweit f* 5,50 à *f* 5,80. *Haver f* 3 à *f* 3,50. *Groe…* *f* 7,50 à *f* 10,50. *Graauwe erwten en capuc. f* 9,50 à *f* 1… *f* 0,76 à *f* 0,90. *Kaas f* 28 à *f* 32 de 100 pond. *Aardapp…* *f* 2,30. *Rundvleesch f* 0,40 à *f* 0,45. *Kalfsvleesch f* 0,65 … *Schapen-* of *Lamsvl. f* 0,30 à *f* 0,35. *Varkensvl. f* 0,50 …

LEIJDEN, 22 November. Oude *tarwe f* 7,30 à *f* 7,70; nie… *f* 7,80 à *f* 8,30. Oude *rogge f* 6 à *f* 6,30; nieuwe dito … *f* 6,60. *Gerst f* 4,80 à *f* 5. *Haver f* 3 à *f* 3,60. *Pa…nen f* 4,80 à *f* 5. *Duivenboonen f* 5,20 à *f* 5,50.

Boter aan de Waag te Leijden, 22 November. Van *f* 34…

ALKMAAR, 21 November. *Kaas* kleine *f* 15,50; middelb… commissie *f* 15,50. — *Kanariezaad f* 7,50.

215de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

13de Lijst. N°. 17128 en 18677, ieder een prijs van *f* …

*** Getrouwd:
SOUTH BEND, State Indiana, Noord-Amerika, 7 October 1851.
J. Q. C. VAN DEN BOS…
en
M. J. SMITH.
Eenige kennisgev…

*** Getrouwd te LEEUWARDEN, den 19den N…ber 1851:

T. M. W. ELS COLLOT Baron D'ESC…
en
M. T. WIERDSMA.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
HEUSDEN, 19 November 1851.
C. A. ROOMER…
en
A. C. MALING…

*** Getrouwd:
JOHANNES CASPARUS ANTONIUS TEN B…
Med. Doctor te *Lichtenvoorde*, en
MODESTA JULIANA GERTRUDA MAR…
DRIESSEN.
AALTEN, 19 November 1851.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
ZALT-BOMMEL, 20 November 1851. Eenige kennisgeving.
W. F. I. VAN VLOT…
met
A. I. VAN VOORD…

*** Getrouwd:
GRAVE, 20 November 1851.
Mr. J. D. MUSQUETI…
van *Rotterdam*, en
A. P. MULDER…
van *Japara.*

*** Getrouwd:
CUYK, 20 November 1851. Eenige kennisgeving.
F. ST. HELLEMO…
van *Rotterdam*, en
A. A. H. LÜNENBU…

*** Getrouwd:
SOESTDIJK, 20 November 1851.
H. E. FAURE…
Theol. Doct., S. S. Min Ca…
M. J. L. ALEWIJ…

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON … *VAN ANROOY — PHILIPS.*
BRUMMEN, 18 November 1851.

*** Bevallen van een' welgeschapen ZOON *M. … VERHOEFF*, geliefde Echtgenoot van
ENKHUIZEN, 18 November 1851.
J. J. SCHUY…

*** Heden beviel van een … ZOON Vrouwe *A. BR…NINGA*, veelgeliefde Echtgenoot van
BREDA, 20 November 1851.
J. DE KRUIJFF …
Ingenieur van den Water…

*** HARDINXVELD, 20 November 1851. H… beviel, door Gods goedheid, zeer voorspoedig van … DOCHTER, *ANNA CHRISTINA WISBOOM*, g… de Echtgenoot van TH. L. VAN RIJN, V. D. M…

** Heden morgen ten elf ure beviel van een' welgeschapen ZOON *J. M. MIJNLIEFF* Echtgenoote van ZUID-WADDINGSVEEN, L. PROOS HOOGENDIJK.
20 November 1851.

** Bevallen van eene DOCHTER *JACOBA ADRIANA CORNELIA VERWEY*, geliefde Echtgenoote van
HAARLEM, J. ROOKMAAKER H. Rz.
20 November 1851. Eenige kennisgeving.

** Mijne geliefde Echtgenoote, *NEELTJE HOUTTUIJN*, beviel heden voorspoedig van een' ZOON.
ZAANDIJK, WILLEM VIS.
21 November 1851.

** Mijne geliefde Echtgenoot, *H. A. V. WAGNER*, beviel heden, door Gods goedheid, voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. G. J. VAN DER ROER,
OOSTWOUD, Predikant.
22 November 1851.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

** Op heden beviel mijne geliefde Echtgenoot, *ELIZABETH MARIA RIS*, van een' dooden ZOON.
SCHIEDAM, J. F. LEGNER.
22 November 1851.
Algemeene kennisgeving.

** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON *H. E VAN DRONGELEN*, geliefde Echtgenoote van
WATERINGEN, F. W. MURRAY.
den 22sten November 1851.

** Op den 18den September 1851, te BATAVIA overleden, aan de Javasche Koortsen, de Heer Mr. DANIEL STEPHANUS JAN VAN ROIJEN, Advocaat en Procureur aldaar, in den ouderdom van 41 jaren.
Eenige kennisgeving.

** Heden ontving ik de ontzettende tijding, dat mijn oudste Zoon, de Luitenant ter Zee 2de kl. F. A. G. CALTEN, den 6den October jl., te *Paramaribo*, na het ontvangen der L. H. S., in den ouderdom van 23 jaren en 2 maanden, na vijf dagen lijdens, onder het geweld der heerschende ziekte is bezweken.
NAARDEN, J. N. CALTEN.
13 November 1851.

** Heden overleed alhier, tot innige droefheid van haren Echtgenoot, Kinderen en Behuwd-Zoon, Vrouwe HERMINE STRÜTH, geboren PFERSTORFF, na eene gelukkige Echtverbindtenis van ruim 23 jaren.
FRANKFORT A./M., den 14den November 1851.
Eenige kennisgeving.

** Heden overleed aan eene kortstondige doch hevige ziekte, tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, mijn geliefde jongste Zoon, BALTHASAR THEODORUS, in den ouderdom van ruim 26 jaren.
Huize ELSKAMP, L. C. G. VAN MIDDACHTEN,
bij *Raalte*, Wed. *Th. Helmich*
15 November 1851.

** Den 15den November 1851, overleed ten huize van haren Broeder *C. C. van der Straten*, Predikant te *Blaricum c. a.*, bij *Naarden*, CAROLINA ELIZABETH VAN DER STRATEN.

** Heden overleed mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer CORNELIS BEEZEM, in den ouderdom van ruim 54 jaren; eene korte doch hevige ziekte maakte een einde aan zijn voor mij en mijne Kinderen zoo dierbaar leven. J. NOOY,
MONNICKENDAM, Wed. *C. Beezem.*
18 November 1851.
De *Affaire* zal op dezelfde firma worden voortgezet.

** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 39 jaren, de Wel-Edele Heer JOHANNES DE WAAL MALEFIJT.
HILVERSUM, 19 November 1851.

** Heden overleed tot mijne en mijner Kinderen diepe smart, mijne teedergeliefde Echtgenoote, AGATHA SOPHIA V. D. GRAAFF, in den ouderdom van acht en zestig en een half jaar, na eene hoogst gezegende Huwelijksvereeniging van bijna een en veertig jaren. Allen die haar gekend hebben, zullen hartelijk deelen in ons groot verlies, en de dierbare afgestorvene met ons beweenen.
's GRAVENHAGE, C. BEYNEN.
den 19den November 1851.
Algemeene kennisgeving.

** SLIEDRECHT, 20 November 1851. Heden overleed in den ouderdom van 71 jaren en 9 maanden, onze waarde en veelgeliefde Moeder en Behuwd-Moeder ADRIANA VAN REES. G. HOOGENDOORN.
W. A. L. HOOGENDOORN,
VAN REES.

** Heden overleed tot onze innige droefheid, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, MAAIKE SCHRAM, laatst Weduwe van *Corn. Hartog Az.*, in den ouderdom van 57 jaren en 8 maanden.
SLIEDRECHT, CORN. HARTOG CORNZ.,
20 November 1851. *uit aller naam.*

** Heden overleed tot mijne diepe droefheid, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot JEANNETTE MARIA LEONORE BEYNEN, in den jeugdigen leeftijd van ruim 32 jaren, mij nalatende zes Kinderen, allen te jong om het grootte van hun verlies te beseffen.
'S GRAVENHAGE, J. S. NOORDENDORP.
20 November 1851. Eenige kennisgeving.

** Heden overleed na eene zeer korte ongesteldheid, onze waarde en geachte Oom, de Heer JAN SCHIPPER, in den hoogen ouderdom van circa 83 jaren.
Namens de Familie,
EGMOND AAN ZE..., Cs. PLANTEIJDT.
20 November 18... J. KOORN.
Executeurs-Testamentair.

** Heden overleed, na een lang en geduldig lijden, de Wel-Eerw. Zeer-Gel. Heer JAN AGEMA, Predikant der Herv. Gemeente alhier, in den ouderdom van ruim 40 jaren, diep betreurd door mij en mijnen eenigen Zoon.
OUDORP C. A., bij *Alkmaar*, G. H. KUIPERS,
21 November 1851. Wede. *J. Agema.*

** Na eene ongesteldheid van zestien weken, overleed heden, onze waarde Neef, de Heer CORNELIS VAN ZAANEN, in den ouderdom van bijna drie en zeventig jaren. CORNs. BUIJS,
WESTZAAN, ALBt. BUIJS,
21 November 1851. Executeuren.

** Heden overleed de Hoog-Welgeboren Heer Mr. WILLEM JAN Baron VAN DEDEM, oud Directeur der Belastingen in *Overijssel*, in den ouderdom van ruim 75 jaren. Eenige kennisgeving.
Huize ROLLECATE, bij *Zwolle*, den 21sten November 1851.
Eenige kennisgeving.

** Heden overleed na een smartelijk lijden, tot onze diepe droefheid, onze geliefde Dochter, ELIZABETH PETRONELLA, in den ouderdom van 23 jaren.
ALKMAAR, P. A. WALRAVEN.
23 November 1851. H. WALRAVEN,
geb. VAN DE KAMER.

** De Heeren HOPE & Co., KETWICH & VOOMBERG en Wed. W. BORSKI adverteren, dat de *COUPONS* der **5** pCts. **Russische Certificaten**, in Zilver, van hunne Administratie, verschenen 1/13 September 1851, van heden af zullen worden betaald ten Kantore van de *Associatie-Cassa*, met *f* 23.26.
Alsmede dat, ingevolge Art. 7 van het uitgegeven Berigt in dato 30 Junij 1824, de Betalingen op de onderscheidene Buitenlandsche plaatsen zijn bepaald als volgt:
Te *Londen*, met . . . . . £ 1. 19. 2;
" *Hamburg*, met . . . . Bo Mk. 26. 4;
" *Parijs*, met . . . . . Fr. 49. 20;
" *Frankfort a/M.*, met 24 v. *f* 23.26, en
" *Berlijn*, met . . . . . Ds. 13. 11.
Amsterdam, 24 *November* 1851.

** Al die iets te vorderen hebben van-, of verschuldigd zijn aan den Boedel en Nalatenschap van wijle Vrouwe CONSTANTIA CATHARINA HENRIETTA VAN BAERLE, Weduwe van wijlen den Heer Mr. *Willem Pieter de Roo van Alderwerelt*, gewoond hebbende en op den 12den Junij 1851, overleden te Nieuwesluis, gemeente Heenvliet, worden verzocht daarvan vóór den 1sten Januarij 1852, op- en aangifte te doen bij den Heer J. DE ROUVILLE, te Brielle, Wijk 1, No. 12.

** Degenen welke iets verschuldigd zijn aan, of te vorderen hebben van de Nalatenschap van den Heer REMEES FLORIS ELIN MODDERMAN, in leven Lid van de Commissie tot de behandeling van 's Rijks Munt-Materiaal, vroeger Koopman en Fabrikant, gewoond hebbende en den 21sten October ll. te Utrecht overleden, worden verzocht daarvan ten spoedigste, en voor den 1sten December 1851, schriftelijk opgave te doen, ten Kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

** Op gunstige fin. voorwaarden, verlangt men tegen 1o Jan. 1852: Een SECONDANT, die geschikte bekwaamheid, takt en lust bezit, om Jonge Heeren te onderwijzen en te besturen. *Gefrankeerde* adressen, onder Letter M., bij den Heer D. T. LOTZ, Boekh. te Amsterdam.

** Iemand van goede Familie, 28 jaren oud, ongehuwd, sedert eenige jaren bij Administratie werkzaam, zag zich gaarne, op een behoorlijk inkomen, daarin overgeplaatst in eene minder eentoonige BETREKKING dan zijne tegenwoordige is. Brieven *franco*, onder Letter M., aan den Boekhandelaar K. A. ENKLAAR, te Rotterdam.

** Men vraagt een TUINMAN, P. G., ongehuwd, van eerlijkheid, goed gedrag en bijzondere bekwaamheid, in alles wat tot zijn vak behoort, de meest voldoende getuigschriften kunnende geven. Brieven *franco*, onder Letter A., bij den Boekh. W. BECKING, te Doesborgh.

** Men verlangt op een Landgoed in de Prov. N. Holl.: Een' OPZIENER DER JAGT, in alle opzigten voor dat vak bekwaam, om zoo spoedig mogelijk in dienst te treden, van de Prot. Godsd. Brieven *franco*, onder Letter X., bij den Boekhandelaar J. B. VAN LOGHEM, te Haarlem.

** In het Gesticht *Meerenberg* bij Haarlem, wordt tegen 15 December e. k. gevraagd: Een bekwaam BARBIER en HAARSNIJDER. Men vervoege zich in *persoon* bij den Huismeester van het Gesticht.

Eene fatsoenlijke JUFVROUW, oud 40 jaren, van de Herv. Godsdienst, biedt zich aan, tegen Mei of vroeger, tot assistentie of waarneming van eene huishouding, of tot oppassing en gezelschap van een ziekelijk Heer of Dame: zijnde bij aanzienlijke Familiën in dergelijke Betrekking geweest, waarvan zij voldoende getuigenissen kan overleggen. Adres *franco*, onder Letter G, aan het Bureau der *Groninger Courant.*

** Met 1o Februarij wordt gevraagd, in een drukken *Kruideniers-winkel* te Haarlem eene WINKEL-DOCHTER, die bewijzen van goed gedrag en bekwaamheid kan produceren; en met 1o. Maart e. k. een BURGER JONGELING, van 14 of 16 jaren, die eene vlugge hand schrijft, en goed rekent, om op 't Kantoor geplaatst te worden. Adres met eigenhandig geschreven Brieven, *franco*, onder Lett. X, bij den Boekverkooper en Boekdrukker A. C. KRUSEMAN, te Haarlem.

** Er wordt gevraagd bij een' Predikant op een gezond Dorp in Zuid-Holland: Twee MEISJES, uit den fatsoenlijken stand, ter Inwoning, van 9 tot 12 jaren, om te gelijk met hun Dochtertje, Onderwijs te laten geven in de Talen en Wetenschappen, Vrouwelijke Handwerken en wat verder tot eene beschaafde Opvoeding behoort. Hiertoe inclinerende, gelieve men zich te adresseren met *franco* en ondergeteekende Brieven, onder Letters A. Z., bij de Boekhandelaars J. NOORDUIJN en ZOON, te Gorinchem.

** OPENBARE VERPACHTING te Westzaan, in de Herberg *de Prins*, op Donderdag den 27sten November 1851, des middags ten 12 ure, ten overstaan van den Notaris T. SLAGTER, voor den tijd van drie achtereenvolgende jaren, van de HEFFING DER TOLGELDEN, te weten: No. 1. Van de Tol- of Slagboom, met de vrije bewoning en het gebruik van het daarbij aanwezige Tolhuis en Erf, staande op het Guispad, onder de Gemeente Zaandijk, en No. 2. Van de Tol- of Slagboom, staande op den Rijweg, in het Zuideinder, Gemeente Westzaan. Alles volgens deswegens bestaand Tarief; zullende de voorwaarden waarop de voorschreven verpachting zal plaats hebben, drie dagen te voren, ter lezing liggen, ten Kantore van voornoemden Notaris, bij wien ook alle nadere informatiën zullen zijn te bekomen.

** De Ondergeteekende berigt hiermede, dat van heden af zijn Winkel in GALANTERIEN, élegante MANDENWERKEN, ZEEP, GLACÉE- en andere HANDSCHOENEN is geopend, en daarbij het maken van HANDSCHOENEN en meerdere LEDERWERKEN, van Herten- en ander fijn Leder, door hem zal worden uitgeoefend. Bij deze zij het hem tevens vergund, zich in de welwillende attentie zijner geëerde Stadgenooten aantebevelen, die hij zich, door eene prompte, solide en civiele Bediening, zal trachten waardig te maken.
Haarlem, den 24sten *November* 1851.
J. MERWART,
Anegang over de Frankesteeg.

** Bij STEENWIJK DE RAAD, Apotheker, Leuvehaven te Rotterdam, is te bekomen: *HULSE'S ACOUSTIC OIL*, waarvan één enkeld Fleschje voldoende is om zoo wel de meest verouderde, als pas opgekomen *Doofheid* en *Oorzuizingen* volkomen te genezen. Een aantal Certificaten van genezing liggen bij hem ter inzage; voorts is bij hem voorhanden: **Dr. *RYAN'S* PECTORAL ESSENCE of COLTSFOOT**, een allerheilzaamst Borstmiddel, ter genezing van *Kramp* en *Slijmhoest* en die aanhoudende *Dag-* en *Nachthoest* het gevolg van verkoudheid, of meer bepaalde Borstgebreken, neemt spoedig de Kortademigheid weg en geneest alle Borstkwalen, hoe hartnekkig en verouderd ook. Eindelijk is nog bij hem verkrijgbaar: het van ouds zoo gunstig bekende middel tegen de *Kinkhoest*, **Dr. *ROCHE'S* KRUIDEN WRIJFMIDDEL (EMBROCATION).** Brieven *franco*

** **TE HUUR.**
Met 1o Mei e. k.: Een BUITENVERBLIJF, geschikt voor *Zomer* en *Winter*, gelegen in de omstreken van Nijmegen, met grooten Tuin en Vruchtboomen, omgeven van schoone Wandelingen. Nader informatiën te bekomen, Brieven *franco*, onder Letters W. Q., bij den Boekhandelaar W. H. STENFERT KROESE, te Nijmegen.

** ENGESMET en SARLET, zijn van meening in de maand December 1851, in het daartoe gebruikelijke *Lokaal* te Haarlem, verkooping te houden van een goed assortiment BOEKEN en RARITEITEN; waaronder voorkomt de Verzameling van een' onlangs overleden Liefhebber in zoodanig vak; bestaande in belangrijke Wetenschappelijke en andere Boekwerken, Platen, Kaarten en Portretten; Gouden, Zilveren en Koperen Munten en Penningen; veelerlei Exemplaren Horens, Schelpen, Ertsen en Naturaliën; een Kabinet van circa 60 differente Houtsoorten; een Kunstdraaibank met Schroef Spil en daarbij behoorende uitmuntend geconserveerde Gereedschappen; een aantal Timmermans- en Schrijnwerkers-Gereedschappen; Oudheden en Rariteiten en hetgeen verder bij latere Advertentie en Catalogus zal worden bekend gemaakt.
Iemand genegen zijnde eenige dergelijke of andere Artikelen hierbij te voegen, adressere zich aan bovengenoemde Verkoopers voor den 6den December eerstkomende.

** De op Donderdag den 13den November ll. binnen Ede geveilde GOEDEREN, zijn door inzaat en hooging gebragt als volgt:
No. 1. De halve Speuldertiend onder Ermelo, op *f* 3600.
No. 2. De Deeling Hout, in het Speulderbosch, onder Ermelo, op . . . . " 2600.
No. 3. De Damakkertiend, onder Otterloo, op " 400.
No. 4. De Groot Eschotertiend, onder Otterlo, op . . . . " 2200.
No. 5. De Knapzakkertiend, onder Otterlo, op " 500.
Massa 3, 4 en 5 . . . . " 4000.
No. 6. Een Erfpacht, groot *f* 21 's jaars, onder Lunteren, op . . . . " 300.
No. 7. Een Erfpacht, groot *f* 12 's jaars, onder Otterlo, op . . . . " 160.
Blijvende de Verkoop bepaald op Donderdag den 27sten November e. k., des middags ten 12 ure, in *het Hof van Gelderland*, te Ede.
Nader onderrigt is te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN DEN HAM, te Lunteren, alsmede bij den Heer H. VAN DEN HAM, te Barneveld. (Brieven *franco*.)

** LAURENS ADRIAAN DE SILLE, Notaris, gevestigd te Helvoirt nabij 's Hertogenbosch, Provincie Noord-Brabant, zal namens zijne Principalen, op Woensdag den 8sten December 1851, des voormiddags om tien ure te beginnen, in de Herberg van *Jan Damen*, nabij het Semenarie, aan den Steenweg, onder Haaren, provisioneel, en veertien dagen daarna, en dus op Woensdag den 17den December 1851, mede des voormiddags ten tien ure, in de gezegde Herberg, definitief verkoopen:

Eerste Koop.

Eene BOUWHOEVE, bestaande in eene in de beste order onderhoudene BOUWMANSWONING, SCHUUR en verdere GETIMMERTEN, bijbehoorende en aangelegen TUIN, WEI- en BOUWLANDEN, UITWEGEN, ERF en HEIDEN, groot te zamen 17 Bunders, 65 Roeden en 43 Ellen, staande en gelegen onder den Udenhout, ter plaatse genaamd *het Hooghout*, een vierde uurs van den Steenweg, loopende van 's Hertogenbosch naar Tilburg, Kadastraal bekend Sectie D, Nummers 609, 613, 644 tot en met 656, 869, 870, 871 en 1033.
Benevens eenige Percelen VOORPOOTING of VOORLIJF of HEIDE, bij gezegde Bouwhoeve, onder den Udenhout behoorende, groot te zamen 2 Bunders, 66 Roeden, 90 Ellen, gelegen als voor onder den Udenhout, Kadastraal bekend Sectie D, Nummers 899, 900 en 901.

Tweede Koop.

Vier Percelen HEIDE, gelegen te Helvoirt, nabij de Zandkant, ter plaatse genaamd *Hooge Heide* en *Helvoirtsche Heide*, groot te zamen 16 Bunders, 82 Roeden en 90 Ellen, Kadastraal bekend Sectie A, Nummers 120, 121, 311 en 324.
De twee voormelde Koopen zullen eerst elk afzonderlijk en daarna te zamen in Massa worden geveild.
Onderrigting te bekomen bij den Notaris DE SILLE, en bij den Hoevenaar CORNELIS VAN DE PAS.

** JAN VAN EDEN Jz. en P. D. AVIS, Makelaars, zullen op Dingsdag den 9den December 1851, des avonds

ten 6 ure, in *het Heeren Logement* te Krommenie, ten overstaan van den Notaris D. VAN DER WART, in het openbaar presenteren te Verkoopen: Eene kapitale BOUWMANSWONING, met annexe Schuur, Hooiberg, enz., staande in het Noorder gedeelte van de Gemeente Krommenie, waarin Stalling voor 36 Koebeesten en berging van 36 Koehooi; mitsgaders diverse Percelen uitmuntend WEI- en HOOILAND, gelegen in den Polder Krommenie, te zamen groot 28 Bunders, 87 Roeden, 81 Ellen.

Nadere onderrigtingen te bekomen bij bovengenoemde Makelaars, of bij den Notaris *D. van der Wart* te Krommenie, bij wien de Conditiën van Verkoop 8 dagen te voren ter lezing zullen liggen.

*** De Notaris VAN DER GOES, te Beek, zal op den 2den en 16den December 1851, telkens des avonds om 6 ure, ten huize van *Berends*, aan het Kelfkensbosch te Nijmegen, bij inzet en toeslag verkoopen:

Een HUIS en ERVE, met Tuinen, Bosch, Hakhout en Berg, groot 1 Bunder, 44 Roeden en 30 Ellen, staande en gelegen te Ubbergen, ½ uur afstands van de Stad; welk Pand door deszelfs heerlijke ligging in de helling van den Berg, van waar men de riantste vergezigten heeft, eene uitmuntende gelegenheid aanbiedt voor een Buitentje.

*** Heeren Boekhandelaren welke méér Exemplaren van

AURORA

over hebben, dan zij meenen te kunnen plaatsen, worden dringend verzocht die per couvert terug te zenden. Aan de vele navragen van anderen kan eerst dan voldaan worden. Zij gelieven het Jaarboekje aan te bieden aan hen, die gewoon zijn het zich tegen **Sint Nicolaas** als **BOEKGESCHENK** aan te schaffen, opdat dezen er zich in tijds van voorzien eer welligt de oplage uitverkocht is.

Haarlem. A. C. KRUSEMAN.

Zu den bedeutendsten Werken über CHINA gehört unstreitig das so eben bei G. E. VOLLMANN in Cassel erschienene und in der SEIJFFARDT'schen *Buchhandlung* in Amsterdam, vorräthige:

S. W. WILLIAMS, **DAS REICH DER MITTE**, *eine Uebersicht der Geographie, Regierung, Erziehung, des socialen Lebens, der Künste, Religion, u. s. w.* DES CHINESISCHEN REICHS und seine Bewohner, (*aus d. Engl. übers, von C. L. Collmann*). Erste, auch für sich bestehende Abtheilung, in geographischer, statisticher und naturhistorischer Beziehung. *Mit vielen Illustrationen und einer neuen Karte des Chinesischen Reichs*, gr. 8°. PREIS *f* 3.

In den einzelnen Abschnitten giebt uns der Verfasser die genauesten Bilder und Reise-Eindrücke, und seine Beobachtungen über Verfassung und staatliche Verhältnisse, über Sitte u. s. w. sind sehr ausführlich und trefflich behandelt.

*** **TAAL- EN LETTERKUNDIGE WERKEN.**

Slechts tot het einde van dit jaar zijn tot de daarbij gestelde belangrijk verminderde prijzen, op *franco* aanvrage, bij G. THEOD. BOM, Kalverstraat, N°. 233, te Amsterdam, te bekomen:

A. DE JAGER. Invloed van *Bilderdijks* Dichtwerken, op onze Taal, ten aanzien van het vormen van nieuwe en het terugroepen van oude Woorden en Spreekwijzen. . . . . *f* 1,25.

J. A. ALBERDINGK THYM. Over de Spelling der Bastaartwoorden in het Nederduitsch. . . *f* 0,75.

M. SIEGENBEEK. Lijst van woorden en uitdrukkingen met het Nederlandsch Taaleigen strijdende. *f* 0,50.

M. SIEGENBEEK. Taalkundige bedenkingen, voornamelijk betreffende het verschil tusschen de aangenomene Spelling en die van Mr. *W. Bilderdijk*, met een Brief van Prof. *J. H. van der Palm*. . . . . . *f* 0,50.

M. SIEGENBEEK. De eer van *Wagenaar* als Historieschrijver, en die van *Jacoba van Beijeren*, tegen Mr. *W. Bilderdijk* in zijne Geschiedenis des Vaderlands verdedigd. . . . . *f* 0,80.

Mr. B. H. LULOFS. De voortreffelijke Dichter, Letter- en Landhuishoudkundige Mr. *A. C. W. Staring van den Wildenborch*, in zijn leven, karakter en verdiensten geschetst. Met Portret en Facsimilé. . . . *f* 1,25.

C. DE KONING, L. Dz. Geschied- en Letterkundige Mengelingen. . . . . *f* 1,—.

Sommige dezer Werken zijn bijna uitverkocht.

*** Den 1sten December e. k., zal door den Boekhandelaar H. HÖVEKER, te *Amsterdam*, aan de inteekenaren worden verzonden, de **eerste** Aflevering van de navolgende Werken:

I. Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER, *Handboek der Geschiedenis van het Vaderland.* **Tweede druk**, in 12 Afleveringen, à 40 Cts. de Aflev.

(Op dit *Handboek* zijn nu reeds meer dan 1200 Ex. ingeteekend.)

II. D. MOLENAAR, *Handleiding voor mijne Leerlingen en voor Christen Huisgezinnen.* **Tweede druk**, in 13 Afleveringen à 30 Cents de Aflev.

III. DAGBOEK van Mejufvr. *Catharina Allegonda van Lier.* **Vierde druk**, in 5 Afleveringen, à 30 Cents de Aflev.

IV. CHRISTUS EN DE PAUS. Plaatwerk, door NAPOLEON ROUSSEL, uitgave in 5 Afleveringen. Elke Aflevering, inhoudende twee Platen, met bijvoegende Tekst à 40 Cents de Aflevering.

Op bovengenoemde Werken is de Inteekening gedurende de uitgave opengesteld, doch zullen *daarna* in prijs worden verhoogd.

*** Door den Boekhandelaar J. H. SIDDRE, te Utrecht, is uitgegeven:

DE WAARHEIDSVRIENDEN TE HOOGENBEEK,

EEN TEGENHANGER VAN

HET LEESGEZELSCHAP TE DIEPENBEEK,

DOOR VERITAS.

Gr. 8°., met Gelithog. Titel en Vignet. *f* 3,75.

*** De ERVEN THIERRY & MENSING, Boekhandelaren te 's Hage, hebben uitgegeven:

DE LIEFDE VOOR DE WERELD IN STRIJD TEGEN GOD, Leerrede naar Jac. IV: 4, door D. MOLENAAR, *Hervormd Leeraar te 's Gravenhage, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw.* Prijs 25 Cents.

NOG SLECHTS WEINIGE EXEMPLAREN

zijn van onderstaande Werken te bekomen:

SPENER TE DRESDEN,

2 DEELEN, MET PORTRET, *f* 4,90.

PAUL GERHARDT,

2 DEELEN, MET PORTRET, *f* 5,25.

JOHANNES ARNDT,

2 DEELEN, MET PORTRET, *f* 4,90.

Op aanvrage verkrijgbaar bij de Uitgevers J. G. VAN TERVEEN EN ZOON, te Utrec[ht]

*** Bij GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam, ziet het licht:

HOLLAND,

ALMANAK VOOR 1852.

UITGEGEVEN DOOR

Mr. J. van Lennep.

PRIJS *f* 3:90.

Deze Jaargang bevat Bijdragen van onze voornaamste Letterkundigen en wordt opgeluisterd door vijf Platen en een Titel, *allen Staalgravuren*, terwijl er mede aan den Band bijzondere zorg besteed is.

Bij dezelfde Uitgevers zijn mede verschenen:

I. GEDIGTEN,

ZOO OUDE ALS NIEUWE,

VAN

Mr. J. van LENNEP.

Een Deel gr. 8°., met Vignet in Staal, gebonden in geheel Linnen Prachtband. Prijs *f* 3,50.

II. DE JONKER VAN BREDERODE,

DOOR

W. J. HOFDIJK.

MET EEN BRIEF VAN

Mr. J. VAN LENNEP.

Een Deel, gr. 8°., in Carton. Prijs *f* 2,–.

*** **VOOR ST. NICOLAAS.**

I. FABELBOEK VOOR KINDEREN, uitgegeven, door J. J. A. GOUVERNEUR.

De vier afdeelingen van dit bij de Hollandsche Jeugd reeds genoegzaam bekende Werkje, die, elk op zich zelve staande en met 24 tot 26 Plaatjes versierd, zamen één geheel uitmaken, zijn:

1. FABELEN EN GEDICHTJES. . . . *f* 0,90.
2. HOE LANGER HOE LIEVER. . . . » 0,90.
3. VERTELSELTJES BIJ MOEDERS SCHOOT. » 0,90.
4. HET LAATSTE BOEKJE. . . . . . » 0,90.

II. DE WINTER, DE LENTE, DE ZOMER, ieder met 6 Pl., naar 't Engelsch, door **J. J. A. GOUVERNEUR**, ... à 90 Ct.

DE HERFST, uit het Engelsch, met 4 Pl. à 60 Ct.

III. Gemengde 2 en 3 stemmige LIEDEREN, door **J. J. A. GOUVERNEUR**, met accomp. van de Piano-Forte. 2 Stukjes, ieder . . . . à 80 Ct.

IV. STUURMAN FLINK, of de Schipbreuk van de *Vrede*. Een Verhaal voor de Jeugd. Naar het Engelsch van Kapitein MARRYAT, door **J. J. A. GOUVERNEUR.** 2 Dln., met 16 Pl., in carton. . . . *f* 3,60.

Een Engelsch Tijdschrift zegt van dit Werk. „Het is de beste van *Robinson Crusoe's* talrijke opvolgers en een der onderhoudensten onder de nieuwere Werken voor de Jeugd. Het staat alleen te wreezen, dat de Ouders het bezit er van aan hunne Kinderen betwisten zullen om het eerst te lezen."

V. DE KINDEREN VAN HET WOUD. Een Verhaal voor de Jeugd, door Kapitein **MARRYAT.** 2 Dln. met 6 Pl. in carton. . . . . *f* 3,60.

VI. TIMOTHEUS EN PHILEMON. De Geschiedenis van een paar Christen tweelingen. Verhaald door **C. SCHMID.** Met Pl. . . . . à *f* 1,—

*** Bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem, komt heden van de pers:

I. J. VAN DER VEGT, **DE WINTERAVONDEN.** *Een Leesboek voor de Lagere Scholen.* Prijs 22½ Cents.

Dit Werkje prijst zich aan door zeldzame eenvoudigheid van woorden en uitdrukkingen, en uiterst gemakkelijken stijl, zonder ergens tot platheid te vervallen. Het is met verschillende Lettersoorten gedrukt.

II. C. E. VAN KOETSVELD, **DE KLEINE BIJBELSCHE HISTORIEVRAGEN.** *Een Vraagboekje voor jonge Kinderen.* TWEEDE DRUK. Prijs 12½ Cents.

Dit Boekje is reeds op een aantal Scholen en Katechizatiën met het beste gevolg ingevoerd. De Eerw. Schrijver heeft het zóó ingerigt, dat het zelfs op Bewaarscholen en waar Kinderen van verschillende Gezindheden onderwezen worden, gebruikt kan worden.

Bij denzelfden is, behalve andere SCHOOLBOEKEN mede uitgegeven:

I. R. H. L. PÖLITZ, *Kort overzigt der* ALGEMEENE GESCHIEDENIS *voor Jongelieden*, gedeeltelijk gevolgd naar het Hoogduitsch, door Is. AN. NIJHOFF. VIERDE DRUK. Compleet in drie Stukjes. Prijs *f* 1,10.

Ieder Stukje is ook afzonderlijk te bekomen.

II. H. WESTER, *Kort overzigt van de oude en latere* VOLKEN *of Landen op den Aardbol. Een Schoolboek voor de hoogste Klasse.* ELFDE DRUK.

N.B. De laatste druk van deze beide Werkjes is veel verbeterd en voortgezet tot op de groote gebeurtenissen van de jaren 1840 en 1848.

*** Bij GEBR. MULLER, te 's Hertogenbosch, het licht:

BEKNOPTE HANDLEIDI[NG]

TOT HET KWEEKEN VAN

CAMELLIAS,

door J. DE JONGHE, Bloemist te Brussel

UIT HET FRANSCH. *f* –,25.

De vertaling van dit Boekske, is door den Schrij[ver], die onze taal magtig is — nagezien en hier en daar ve[r]met nadere opmerkingen of kleine wijzigingen, die na de uitgave van het oorspronkelijke waren voor[ge]men. Deze Nederlandsche bewerking overtreft da[n] den Franschen tekst in volledigheid en naauwkeurig[heid], en men kan dit werkje aanmerken als eene veilige [hand]leiding tot het kweeken der *Camellias*, waarin de *de Jonghe*, die het Gesticht voor Tuinbouw en Kw[eeke]rij van Kasplanten te Brussel bestuurt, door het v[...] der hier opgegeven regelen zoo gelukkig slaagt.

*** G. T. N. SURINGAR, Boekhandelaar te [Leeu]warden, heeft dezer dagen uitgegeven en algemeen [ver]krijgbaar gesteld:

LEERREDENEN

OVER

HET LEVEN EN HET WE[RK]

VAN

ONZEN HEER JEZUS CHRISTUS

DOOR

L. G. PAREAU,

Hoogleeraar in de Godgeleerdheid en [...]

Prediker te Groningen.

***f* 1.80.**

Bij bovengenoemden Uitgever en zijne Correspond[enten] zijn, op aanvrage, verkrijgbaar,

VAN DENZELFDEN SCHRIJVER:

Leerrede over 2 Tim. 1: 10b, gr. 8°. . . *f*

Christelijke Leerredenen over Elia, gr. 8°. . *f*

Jezus Christus en die gekruisigd, onze kracht [om te] volharden in de waarheid en in de liefde. Tweetal [leer]redenen, uitgesproken te Groningen, den 26sten Fe[bruarij] en 19 Maart 1843, gr. 8°. . . . . . *f*

Herinnering van de Apostolische Leer omtrent de Christelijke Eenigheid. Eene Leerrede over Ephez. [IV:] 3—7, uitgesproken te Groningen den 29sten Mei [...] gr. 8°. . . . . *f*

Het geloof in Jezus Christus ons licht, onze krac[ht] onze rust ook in dezen zorgvollen tijd. Viertal L[eerre]den, gr. 8°. 1848. . . . . *f*

DICHTERLIJKE WERKEN VAN H. TOLLENS

De Verzameling bevat de *nieuwste*, door den D[ichter] zelven herziene Uitgaven der navolgende Bundels, met gelijke letter, op best Mediaan Papier gedru[kt], gr. Octavo en versierd met gegraveerde Titels en Vig[netten]:

GEDICHTEN, vijfde druk, drie Deelen. . . *f*

ROMANCEN, BALLADEN en LEGENDEN. Een Deel. . . . . »

NIEUWE GEDICHTEN. Tweede druk. Twee Dln. »

LIEDJES van *CLAUDIUS*. Tweede druk. Een Dl. »

DICHTBLOEMEN BIJ DE NABUREN GEPLUKT. Een Deel. . . . . »

VERSTROOIDE GEDICHTEN. Een Deel. . . »

LAATSTE GEDICHTEN. Een Deel. . . . »

Deze **tien** Deelen, gebonden in Carton, zijn al[le] *zonderlijk* verkrijgbaar, maar worden, *te zamen ge[nomen]*, zonder verhooging van prijs, afgeleverd *in fraai[e] marokko Linnen Banden.*

DE GEILLUSTREERDE UITGAVE

VAN

DE OVERWINTERING DER HOLLAND[ERS]

OP *NOVA ZEMBLA*

wordt bij voortduring afgeleverd:

In Carton voor *f* 3,90.

In extra Band, verguld op snee » 5,50.

Alsmede de met negen keurig bewerkte Houtsne[den] ten en Vignetten versierde

LEGENDE,

GETITELD:

PHILEMON.

à 90 Cents.

Allen op aanvrage verkrijgbaar, bij den Uitgever N. SURINGAR, te Leeuwarden en verder bij de [voor]naamste Boekhandelaren in het Rijk.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZO[NEN].